

Startnota

De wereld verandert. Europa verandert. Vlaanderen verandert. En verandering gaat gepaard met onzekerheid. Maar ook met kansen. En het is aan ons om te kiezen: laten we ons verlammen door onzekerheid of grijpen we die kansen? Vlaanderen heeft in zijn eeuwenlange geschiedenis verschillende periodes van grote veranderingen gekend. En we zijn daar steeds sterker uitgekomen. Deze Vlaamse regering streeft ernaar om Vlaanderen sterker, welvarender en hechter te maken, zodat we als natie de verandering in ons voordeel kunnen aanwenden. Net zoals generaties Vlamingen dat voor ons hebben voorgedaan.

Vlamingen zijn altijd tot veel in staat geweest. Onze Vlaamse Meesters als Van Eyck, Rubens en Bruegel zijn wereldbekend. De eerste beurs ter wereld staat in Vlaanderen. De Mercatorprojectie is de gouden standaard in de cartografie. De Vlaamse textielnijverheid is sinds eeuwen het referentiepunt. Vlamingen hebben cruciale bijdragen geleverd aan technologische innovaties in de scheepsbouw, de geneeskunde en de industrie. Wij mogen trots zijn op dat verleden. Maar we leven in het heden en bereiden de toekomst voor.

We zijn nog steeds in staat tot grootsheid. We geloven in onszelf, in onze talenten en onze mogelijkheden. Middelmaticheid is onze vijand. We hebben onderzoeksinstellingen die tot de wereldtop behoren, bedrijven die innovatieleider zijn in de nano- en biotechnologie en wij zijn de 15de grootste exportnatie ter wereld. Daar moeten wij ons op richten. Vlaanderen moet verbazen. Vlaanderen moet stralen. Vlaanderen moet inspireren.

Vlaanderen moet ten dienste staan van de Vlamingen. Vlaanderen moet het bestuursniveau zijn dat het dagelijkse leven van de Vlaming beter, leefbaarder en aangenamer maakt. Vlaanderen mag geen regelneef zijn die het leven van de Vlamingen tot in de puntjes wil reguleren. Zowel de overheid als de burger moeten beseffen dat er grenzen zijn aan het vermogen om de gemeenschap in decreten te vatten. Vlaanderen moet in de eerste plaats de welvaart, het welzijn en het welbevinden van de Vlamingen verdedigen en versterken. Vlaanderen is een warme thuis, niet enkel een administratief loket.

Het is onze ambitie om ons te meten met de Scandinavische toplanden. De Vlaamse Regering doet daarvoor een beroep op onze belangrijkste troef: de Vlamingen. We bouwen aan een sterk en sociaal Vlaanderen door met z'n allen samen aan de slag te gaan. De Vlaamse Regering wil de volgende jaren minstens 120.000 Vlamingen extra aan een job helpen. Een werkzaamheidsgraad van 80 procent is het doel. Zowel werkzoekenden, als nieuwkomers en inactieven begeleiden we intensief met opleidingen, omscholingen en een traject naar werk. De VDAB versterkt daarvoor zijn samenwerking met lokale besturen en bedrijven. We zullen immers alle beschikbare handen nodig hebben voor de nieuwe en innovatieve jobs die de komende jaren het daglicht zullen zien. Er zijn bijkomende inspanningen nodig om alle Vlamingen, zonder onderscheid, warm te maken voor een job. Want een job is niet alleen de belangrijkste hefboom in de strijd tegen armoede, maar ook de sleutel naar persoonlijk en maatschappelijk welbevinden.

We moeten uitgaan van ons eigen kunnen. De toekomst van Vlaanderen ligt in onze creativiteit, in ons vermogen om ons aan te passen en onszelf heruit te vinden. Wij willen Vlaanderen wereldreferentie maken inzake innovatie, digitale transformatie en technologie. We breiden City of Things, de proeftuin voor de stad van de toekomst, verder uit in heel Vlaanderen. Vlaanderen moet smaakmaker en voortrekker worden op het vlak van toepassingen in de nieuwe data-economie. Onze bedrijven geven we maximaal kansen om door te groeien tot Europese

topspelers: met extra risicokapitaal, gerichte investeringen in onderzoek en ontwikkeling, een gebiedsdekkend 5G-netwerk, soepele vergunningsprocedures alsook toponderwijs dat onze kinderen voorbereidt op een snel evoluerende toekomst.

Het Vlaamse onderwijs heeft altijd tot de top behoord en dat moet zo blijven. Het streven naar excellentie - het maximale halen uit de talenten van elke leerling - moet primeren boven een verkeerd begrepen gelijkheidsstreven dat leidt tot nivellering en niveauverlaging. Met regelmatige, gevalideerde netoverschrijdende proeven en aangescherpte eindtermen verhogen we de kwaliteit van ons onderwijs. Met verplichte taalbadklassen Nederlands voor kinderen die daar nood aan hebben, vermijden we leerachterstand en schooluitval. We versterken het kleuter- en lager onderwijs. In het secundair onderwijs waken we erover dat het huidige aanbod van onderwijsvormen, ASO, TSO, KSO en BSO, gegarandeerd blijft. De getrapte studiekeuze vanaf het tweede jaar behouden we. We geven weer vertrouwen aan leerkrachten en directies, verminderen hun administratieve taken en herstellen het respect voor de leraren en de klassenraad. We investeren fors in aantrekkelijke schoolgebouwen en in extra capaciteit, vooral in het secundair onderwijs. We schaffen de dubbele contingentering in het hele leerplichtonderwijs af en geven ouders opnieuw maximale vrijheid in de schoolkeuze voor hun kinderen. Aan de doelstellingen van het M-decreet geven we voortaan een pragmatische invulling: inclusief onderwijs indien haalbaar, kwaliteitsvol buitengewoon onderwijs indien meer aangewezen. Daarover beslissen leerkrachten en schooldirecties in overleg met de ouders.

Vlaanderen is alleen sterk als het ook sociaal is. De Vlaamse Regering wil elke Vlaming – ongeacht zijn afkomst, overtuiging of geaardheid – boven zichzelf laten uitstijgen. Vlaanderen zal een warme thuis zijn en zorg dragen voor iedereen die hier geboren wordt, opgroeit, woont, werkt en leeft. Onze gemeenschap laat niemand in de steek.

Maar tegelijk mag niemand de gemeenschap in de steek laten. Verantwoordelijkheid én solidariteit zijn onze leidende principes. Voor wat hoort wat. We verwachten dat elke Vlaming, nieuw of oud, zijn verantwoordelijkheid neemt en maximaal inspanningen levert om de vele kansen te grijpen die door Vlaanderen worden geboden. Wie aanspraak wil maken op de Vlaamse sociale bescherming en andere sociale voordelen, moet eerst vijf jaar ononderbroken, wettig en werkelijk in het land verbleven hebben en moet zich ten volle bekennen tot en inschakelen in onze Vlaamse gemeenschap. Om als nieuwkomer in aanmerking te komen voor kinderbijslag geldt voortaan een wachtperiode van zes maanden. Wanneer kinderen die niet in België wonen toch recht hebben op kinderbijslag, stellen we die waar mogelijk bij om rekening te houden met de levensduurte in het land van verblijf.

De Vlaamse Regering zal stevige budgetten vrijmaken voor een warm en sociaal Vlaanderen via extra investeringen en hervormingen. Voor mensen met een beperking dringen we de wachtlijsten zo snel mogelijk terug. Voor kwetsbare jongeren investeren we in de capaciteit van de jeugdhulp. Voor mensen met psychische problemen verhogen we het aanbod in de geestelijke gezondheidszorg. Voor onze ouderen investeren we verder in kwaliteitsvolle en betaalbare woonzorgcentra met een striktere controle op de dagprijsverhogingen. Voor alle ouders evalueren we het nieuwe systeem van de kinderbijslag, boeken we maximaal efficiëntiewinsten en evolueren we naar één publieke uitbetalingsactor. Voor het welzijn van dieren blijven we het voortouw nemen.

We zorgen ervoor dat in alle beleidsdomeinen maatregelen worden genomen om armoede te voorkomen en te bestrijden. Wie gaat werken moet er financieel op vooruit gaan, daarom maken

we alle sociale voordelen afhankelijk van iemand zijn inkomen in plaats van iemand zijn statuut. We hanteren voortaan een nominale armoede-indicator die rekening houdt met alle tegemoetkomingen en sociale voordelen, zodat we naast het armoederisico ook de feitelijke armoede correct in kaart kunnen brengen en aanpakken. Omdat we alle middelen hard nodig hebben, verstrengen we de sancties bij misbruik van het systeem.

De Vlaamse Regering zal fors blijven investeren in sociale woningen, met een grotere klemtoon op renovatie en duurzaamheid. We waken er bovendien over dat sociale woningen toegewezen worden aan de meest behoeftigen, met in heel Vlaanderen voorrang voor mensen die een voldoende sterke en duurzame band met de gemeente of streek kunnen aantonen. We voegen sociale huisvestingsmaatschappijen en sociale verhuurkantoren samen in één woonactor en alle woningen worden voortaan toegewezen volgens chronologische inschrijving. We blijven ernaar streven dat gemeenten het Bindend Sociaal Objectief, het vastgelegde aantal sociale woningen, bereiken. Gemeenten die dat aantal sociale woningen al bereikt hebben, krijgen enkel nog financiering voor renovatie zoals energetische maatregelen. We voeren een automatische middelentoets in voor wie op de wachtlijst voor een sociale woning staat en controleren daarbij op het bezit van vastgoed in binnen- en buitenland.

De opdracht die voor ons ligt, is om een gemeenschap te vormen en een ‘wij’ te definiëren die nieuwe groepen in onze Vlaamse gemeenschap kan opnemen. We willen zoveel mogelijk harten voor ons maatschappijmodel veroveren, maar het engagement moet wederzijds zijn. We maken assertief duidelijk welke de basisspelregels van onze gemeenschap zijn. Onze rechtsstaat staat niet ter discussie. Geen enkele religie of levensbeschouwing staat boven de wet, de scheiding der machten, de neutraliteit van de overheid, de scheiding van kerk en staat, ... De gelijkheid en individuele vrijheid op het vlak van levensbeschouwing en seksuele geaardheid zijn niet onderhandelbaar. We verwachten dat onze rechten, plichten en vrijheden aanvaard maar ook toegepast worden in de dagelijkse omgang. Vlaanderen is niet bereid om toegevingen te doen op onze fundamentele normen en waarden.

Wij willen van Vlaanderen een warme gemeenschap maken en iedereen mee opnemen. De Vlaamse inburgeringscursus heeft als doel om nieuwkomers kansen te geven om bij te dragen aan de Vlaamse gemeenschap als volwaardige burgers. Het inburgeringstraject legt daarom de nadruk op economische en maatschappelijke zelfredzaamheid, de snelle verwerving van de Nederlandse taal en het zich eigen maken van de gedeelde normen en waarden van de publieke Vlaamse cultuur. We nodigen nieuwkomers uit om een actieve bijdrage te leveren aan de Vlaamse identiteit en samenleving.

Het resultaat van de inburgering staat centraal. We versterken de taalkennis van inburgeraars, gaan een inburgeringscontract aan met kandidaat-inburgeraars en de cursus maatschappelijke oriëntatie wordt voortaan afgerond met een burgerschapstest en de ondertekening van een Vlaamse participatieverklaring. Elke nieuwkomer met arbeidsperspectief is verplicht zich in te schrijven bij de VDAB. Na afloop van het inburgeringstraject zal het resultaat proactief gemeld worden aan de Dienst Vreemdelingenzaken. Dit inburgeringstraject is een investering in de toekomstkansen van nieuwkomers. We vragen van de deelnemers een financiële bijdrage, breiden het boetebesluit uit, beperken de gratis dienstverlening en stellen het traject enkel open voor wie beschikt over een verblijfsvergunning van meer dan drie maanden.

Voor de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen passen we de aanbevelingen toe uit de studie van prof. dr. Rik Torfs. Lokale geloofsgemeenschappen die erkend willen worden, moeten

onder andere ideologisch extremisme en buitenlandse financiering weren en een proefperiode van vijf jaar met gunstig gevolg doorlopen hebben.

Naar analogie met de erkenningsregels van de lokale geloofsgemeenschappen zullen ook de erkenningsregels voor vrije scholen aangescherpt worden zodat bijvoorbeeld buitenlandse financiering en ideologisch extremisme geweerd worden en de gelijkheid tussen man en vrouw gerespecteerd wordt.

Vlaanderen kan pas echt stralen als het ook cultureel straalt. De Vlaamse Meesters – uit heden en verleden en in alle creatieve richtingen – moeten het uithangbord worden van de grootsheid die Vlaanderen in zich heeft. Onze grote kunstinstellingen zijn de artistieke topambassadeurs die Vlaanderen internationaal op de kaart zetten. De Vlaamse Regering zal bijkomend investeren in onze culturele topinfrastructuur en start het traject voor een nieuw museum over de Vlaamse geschiedenis. Ook het Vlaamse culturele erfgoed verdient een financiële inhaalbeweging. Met het Vlaams Audiovisueel Fonds en het Vlaams Fonds voor de Letteren geven we bijkomende impulsen voor creatieve audiovisuele en literaire Vlaamse productie en versterken we de samenwerking met Nederland, ons naaste buurland.

De VRT moet meer dan ooit focussen op zijn publieke karakter, het versterken van de Vlaamse identiteit en haar representativiteit ten aanzien van het ideologische landschap in Vlaanderen. De VRT hanteert in principe de Nederlandse standaardtaal maar kan daar in fictieproducties van afwijken. Om het identiteitsbesef van de jongere generatie te bevorderen, stellen we in navolging van Nederland een Vlaamse canon op, een lijst van ankerpunten uit onze Vlaamse cultuur en geschiedenis, die Vlaanderen als Europese natie typeren en die onze leerlingen op school en nieuwkomers in onze inburgeringscursus moeten kennen.

Vlaanderen moet durf tonen in zijn ambities als natie. Willen we onze Vlaamse vleugels in alle vrijheid kunnen uitslaan, dan mogen we ons niet langer laten afremmen door institutionele hindernissen, moeten we onze Vlaamse autonomie voluntaristisch invullen en de weg voorbereiden naar een institutionele paradigmashift. We geven onze Vlaamse volksvertegenwoordigers de nodige vrijheid en ruimte om aan die omwenteling concreet invulling te geven. We nodigen hen uit om onze Vlaamse constitutionele autonomie aan te wenden voor een interne Vlaamse staatshervorming waaronder een afslanking van het Vlaams Parlement en de bestuursniveaus in Vlaanderen. We behouden en versterken de band tussen Vlaanderen en Brussel en blijven investeren in onze gemeenschapsbevoegdheden in Brussel. Wel zullen we kordaat toezien op de gewenste besteding van de Vlaamse dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie en een correcte naleving van de bevoegdheidsafbakening.

Vlaanderen zal meer en meer zijn vleugels uitslaan in Europa en de wereld. We zetten in op economische diplomatie en breiden het economische netwerk van Flanders Investment & Trade (FIT) en het diplomatieke netwerk van Vlaanderen verder uit, waarbij we prioritair onze banden met de Noordzee- en Hanzelanden versterken. We blijven intensief samenwerken met onze buurlanden, in het bijzonder met Nederland, alsook met Noordrijn-Westfalen en Noord-Frankrijk en met andere autonome regio's zoals Catalonië, Schotland en Baskenland. Daarnaast investeert Vlaanderen ook in culturele diplomatie. Dat doen we, waar mogelijk, samen met Nederland.

Vlaanderen heeft alle belang bij een slagkrachtige en democratisch gedragen Europese Unie die trouw blijft aan haar lijfspreuk "In Varietate Concordia". De EU moet zich focussen op die

bevoegdheden waar ze echt een meerwaarde kan bieden, zoals de promotie van internationale handel, de verdieping van de interne markt, de bescherming van de buitengrenzen tegen illegale migratie en de strijd tegen sociale dumping en goedkope afzet van producten van buiten de EU. Fiscaliteit en sociaal beleid blijven het prerogatief van de lidstaten. In de Europese begroting pleiten we voor een budgetverschuiving in plaats van een verhoging. Deelstaten in Europa die op een democratische manier onafhankelijk worden, kunnen, wanneer ze dat verkiezen, onverkort lid blijven van de Europese Unie. En in 2024 speelt Vlaanderen een hoofdrol wanneer het voorzitterschap van de EU België te beurt valt.

We helpen onze Vlaamse bedrijven om zich maximaal voor te bereiden op alle mogelijke Brexit-scenario's en gaan in samenwerking met de EU op zoek naar bijkomende afzetmarkten voor onze bedrijven door resoluut de kaart te trekken van vrije en eerlijke internationale handelsakkoorden.

Vlaanderen moet mee zijn in een transformerende wereld. De digitale omwenteling, een geglobaliseerde markt en een gewijzigde geopolitieke orde vragen van Vlaanderen een grote wendbaarheid. Met ons aanpassingsvermogen en onze inventiviteit kan Vlaanderen deze transformaties opvangen en in zijn voordeel gebruiken. Maar wij mogen niet blind zijn voor de grote uitdagingen op het gebied van ons leefmilieu en het klimaat.

De klimaatverandering kan enkel doortastend worden aangepakt door wereldwijde actie. Vlaanderen werkt volop aan de omslag naar een koolstofarme samenleving met duurzame economische groei en een realistische transitie voor zijn burgers binnen de Europese klimaatambities 2050. In plaats van steeds ambitieuzere doelstellingen aan te nemen gaan we het komend decennium voluit voor het effectief realiseren van de aangepane engagementen en het versnellen van innovatie die daartoe de sleutel vormt. We zetten in op het exporteren van technologische vooruitgang.

Het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor deze noodzakelijke transitie is essentieel. De Vlaamse Regering moet, in samenspraak met het federale niveau, vanuit die optiek waken over de betaalbaarheid van de energiefactuur voor gezinnen. We blijven inzetten op hernieuwbare energie en bouwen het certificatenoverschot verder af. Vlaanderen zal er alvast voor zorgen dat we niet aan oversubsidiëring doen, dat investeringssteun in de plaats komt van exploitatiesteun en dat we steeds kiezen voor de meest kostenefficiënte maatregelen. Net als voor de gezinnen willen we ook voor de industrie energie betaalbaar houden en de competitiviteit bewaken.

Dankzij de kracht van menselijke innovatie en technologische vernieuwingen zijn we op het vlak van water- en luchtkwaliteit en afvalverwerking fel vooruitgegaan. Maar het werk is uiteraard niet af. De Vlaamse Regering zal alles in het werk stellen om tegen 2027 de Europese waterkwaliteitsdoelstellingen te halen. De luchtkwaliteit willen we verder verbeteren, met onder andere een vergroening van het wagenpark, een uniform kader voor lage-emissiezones in steden, een uitfasering van vervuilende verwarmingstoestellen, investeringen in walstroom en strengere internationale normen voor de scheepvaart. We hebben de ambitie om Europese koploper in waterstof te worden en zetten ons in voor een 100 procent circulaire economie. We strijden tegen droogte en wateroverlast, en we werken aan klimaatadaptatie door onder andere te investeren in kustverdediging.

Vlaanderen is prachtig, en dat willen we zo houden. Meer nog, Vlaanderen moet weer schitteren als een parel. We voeren de strijd tegen zwerfvuil op door ervoor te zorgen dat de

verpakkingsector zijn engagementen ook daadwerkelijk nakomt. De Vlaamse Regering zal investeren in een netto toename aan natuur met hoge kwaliteit. We willen 20.000 bijkomende hectare natuur onder effectief natuurbeheer brengen en uiterlijk tegen 2030 willen we 10.000 hectare bijkomend bos. We richten vier nationale parken op, zorgen voor eenheid van beheer en creëren territoriale verbindingen.

Ons verkeer moet klimaatvriendelijker. En vlotter. Om de uitstoot van broeikasgassen en de fileproblematiek doortastend aan te pakken zal de Vlaamse Regering de investeringen nog verder opdrijven. We waken over een zo snel mogelijke uitvoering van de grote infrastructuurprojecten die op stapel staan en tegelijk investeren we fors in de duurzame vervoersmiddelen: fietssnelwegen, binnenvaart, spoor en openbaar vervoer. We zetten daarbij tevens in op combimobiliteit, waarbij burgers en bedrijven vlot kunnen schakelen tussen verschillende vervoersmiddelen. De focus van het investeringsbeleid ligt op het woon-werk- en woon-schoolverkeer. Het aandeel duurzame vervoersmiddelen moet in het woon-werkverkeer toenemen tot minstens 40 procent. Binnen de stedelijke gebieden van Brussel/Vlaamse Rand, Antwerpen en Gent streven we naar een toename tot minstens 50 procent.

“t Zijn weiden als wiegende zeeën, die groenen langs stroom en rivier - hier vredige dorpjes, daar steden”, zo bezongen generaties van Vlamingen ooit de schoonheid van onze natie. En het is onze plicht dat beeld voor toekomstige generaties Vlamingen te bewaren. De Vlaamse Regering zal werk maken van een ruimtelijke omslag. We vrijwaren maximaal de open ruimte en maken werk van een bouwshift in plaats van een betonstop, waarbij we kansen creëren op goed gelegen plaatsen waar het aangenaam wonen en werken is. We kiezen voor kernversterking en kwalitatieve verdichtingen. De Vlaamse Regering werkt de nodige decreten en beleidskaders uit, zodat het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen juridisch van kracht wordt.

Tegelijk zetten we maximaal in op het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor deze ruimtelijke omslag. Want de Vlaamse overheid kan dit niet alleen, het is een taak van alle Vlamingen. Niet alleen burgers en bedrijven moeten worden overtuigd, ook lokale besturen zijn onmisbaar in deze transitie. We richten daarom een Staten-Generaal op met betrokkenheid van alle publieke en private belanghebbenden en onderzoeken hoe we de mogelijkheden van verdichting en kernversterking kunnen optimaliseren.

De Vlaamse Regering heeft steile ambities en wil meer dan ooit een investeringsregering zijn. Een regering die investeert zowel in infrastructuur als in mensen. Een regering die haar spieren versterkt maar ook haar hart laat spreken.

Van bij de start zal de Vlaamse Regering een antwoord bieden op een aantal grote maatschappelijke noden en het investeringsritme verder verhogen. Daarbij zorgen we ervoor dat het algemeen belang primeert boven het particulier belang bij het realiseren van grote infrastructuurprojecten zodat we sneller kunnen schakelen. We versterken de financiële armslag van onze lokale besturen via de overname van de helft van de responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenfactuur. In ruil vragen we van de lokale besturen dat zij hun investeringen fors opdrijven. Samen zetten we zo een turbo op het economische groeipotentieel van Vlaanderen. Dit is cruciaal tegen de achtergrond van een zwakkere economische conjunctuur als gevolg van allerlei internationale spanningen. Om de nodige budgettaire ruimte voor hiervoor vrij te maken, zal de Vlaamse Regering moeten besparen en keuzes maken.

We voeren een belangrijke Vlaamse belastinghervorming door, zonder de globale belastingdruk te laten toenemen. In de woonfiscaliteit verschuiven we het fiscale voordeel van het hebben van een woning naar het verwerven ervan. Vanaf 1 januari 2020 dooft de woonbonus uit en verlagen we de registratierechten, zodat het goedkoper wordt om een enige eigen woning te verwerven. In de verkeersfiscaliteit vergroenen we het wagenpark via de invoering vanaf 2020 van de nieuwe Europese verbruiks- en emissietest (WLTP) voor voertuigen. Meer vervuilende wagens worden duurder, milieuvriendelijkere wagens goedkoper. In de erfbelasting voeren we een volledige vrijstelling in voor de langstlevende echtgenoten en wettelijk samenwonenden alsook voor de inwonende kinderen tot 18 jaar. We sluiten tegelijk een aantal mechanismen tot fiscale ontwijkings af en we onderzoeken of we schenkingen kunnen stimuleren via het optrekken van de termijn voor het progressievoorbehoud in de erfbelasting.

De Vlaamse overheid moet een slanke en tegelijk performante overheid zijn. De voorbije regeerperiodes zijn er al belangrijke stappen gezet, maar het werk is niet af. In ruggespraak met onze leidend ambtenaren realiseren we een nieuwe efficiëntie-oefening waarbij we doelgerichte keuzes maken en focussen op onze kerntaken. We vermijden betuttelende regelgeving en onnodige administratieve lasten. We veranderen het geweer van schouder en beoordelen voortaan de effectiviteit van subsidies nog sterker op basis van behaalde resultaten en niet op basis van het volgen van procedures. We stellen het primaat van de politiek voorop.

Tegelijk verhogen we onze investeringen in de digitalisering van overheidsprocessen. We zetten maximaal in op een digitale overheid die administratieve eenvoud in de praktijk mogelijk maakt. Contractuele aanwerving wordt de regel op alle Vlaamse bestuursniveaus. Het verschil tussen ambtenaren en contractuelen inzake ziekteverlof en ontslagregeling werken we weg. In het officieel onderwijs voeren we de levensbeschouwelijke neutraliteit in voor leerkrachten en leerlingen. Net zoals we dat doen voor alle publieksfuncties bij de Vlaamse en lokale overheden.

Justitiebeleid wordt een volwaardige Vlaamse bevoegdheid waarbij de handhaving van de eigen Vlaamse decreetgeving geharmoniseerd wordt en de gemeenten geresponsabiliseerd worden. Onder andere het vervolgingsbeleid, de uitrol van het nieuwe jeugddelinquentierecht, de aansturing van de justitiehuisen, het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht en de aankoop van nieuwe enkelbanden worden binnen deze volwaardige bevoegdheid aangestuurd.

Onze lokale besturen moeten efficiënter en slagkrachtiger worden. We nodigen de gemeenten uit tot een omvattende fusieoperatie om voldoende bestuurskracht te behouden en verder te ontwikkelen. Met sterke Vlaamse en lokale overheden kunnen de provinciebesturen vanaf 2024 ophouden te bestaan. De resterende bevoegdheden op provinciaal niveau worden overgeheveld naar de lokale besturen of, indien opportuun, de Vlaamse overheid.